

Til
Kultur- og likestillingsdepartementet

Fra
Norske kulturarrangører

Oslo, 13. november 2025

Høringssvar til NOU 2025: 7 Musikklandet – Flerstemt musikkpolitikk for framtiden

Vi viser til høringsbrev av 4. juli 2025 og takker for muligheten til å avgi høringsuttalelse om *NOU 2025: 7 Musikklandet – Flerstemt musikkpolitikk for framtiden*.

Norske kulturarrangører er en landsomfattende, partipolitisk uavhengig interesse- og kompetanseorganisasjon for arrangører i kulturfeltet. Vi opplever overordnet at utredningen løfter musikkens verdi og rolle i samfunnet på en god måte og peker på behovet for en helhetlig og inkluderende musikkpolitikk, og ønsker med dette å gi våre kommentarer til enkelte av utvalgets anbefalinger.

Arrangørstøtte og forutsigbarhet

Arrangørene er en uunnværlig del av infrastrukturen for levende kunst og kultur, og er sentrale aktører i kulturlivets verdikjede: Over halvparten av inntektene på musikkfeltet kommer fra konsertvirksomhet (Musikk i tall 2023). En musikkpolitikk som styrker arrangørleddet vil bidra direkte til verdiskaping, publikumsutvikling og kunstnerisk mangfold i hele landet.

Utvalget peker på behovet for forutsigbare og flerårige tilskuddsordninger både for profesjonelle og frivillige aktører (kap. 13). Vi stiller oss bak disse anbefalingene og understreker at forutsigbarhet og stabile støtteordninger er en forutsetning for bærekraftige arrangørmiljøer. Vi etterlyser særlig en økt satsing på arrangørstøtteordningene i Norsk kulturfond (kap. 13). Med et annet verdensbilde enn for bare få år siden, der kostnadene er høyere og reservene mindre enn før, er mangfoldet i kulturtilbudet truet. Gjennomsnittskonserten går i minus (Engasjement og arrangement 2019). Derfor er behovet for en styrking av Norsk kulturfond helt prekært.

Utvalget fremhever også betydningen av helårsarrangører og den avgjørende rollen disse spiller i det profesjonelle musikklivet (kap. 13). I en tid preget av omstilling og uro er de kulturelle møteplassene viktigere enn noensinne. Derfor er det avgjørende å sikre gode rammevilkår for arrangementsvirksomhet over hele landet. Helårsarrangørene er en viktig infrastruktur for turnerende musikere i det frie feltet og spiller også en viktig rolle som grunnlag for næring, men den tilgjengelige støtten er betydelig mindre enn tilsvarende for festivaler. Her mener utvalget at en mer balansert fordeling er hensiktsmessig. Vi støtter intensjonen om å jevne ut fordelingen mellom gruppene, men

understreker at det må skje gjennom en påplussing, ikke gjennom omfordeling av eksisterende midler.

Næringspolitikk og MVA

Utvalget anbefaler at musikkpolitikken må ses i sammenheng med næringspolitikken og at Innovasjon Norge får et tydeligere mandat for kreativ næring (del III). Dette er i tråd med vårt syn om at arrangørfeltet må ha bedre tilgang til virkemidler for innovasjon og næringsutvikling, og vi mener virkemiddelapparatet bedre må tilpasses musikkfeltets særpreg. Det er ingen tvil om at det eksisterer et betydelig uforløst potensial i den norske musikknæringen, og at det kreves en helhetlig politikk som forener kultur- og næringslogikker. Utvalgets begrep «potensialsvinn» oppleves presist og beskrivende, og er etter vårt syn en god ansporing til arbeidet med videreutvikling av det næringsbaserte musikkfeltet.

Vi støtter også utvalgets anbefaling om en helhetlig gjennomgang av MVA-regelverket, med bransjeundersøkelser som kartlegger konsekvenser av null mva.-sats, lav mva.-sats og full mva.-sats og frivillig momsregistrering.

Forenkling og samordning

Utvalget anbefaler å redusere byråkratiske prosesser, og å avstemme byråkratiet etter tilskuddenes størrelse, særlig når det gjelder rapporteringskrav (kap. 13). Dette vil bidra til bedre ressursutnyttelse og mindre administrativ belastning for arrangørfeltet. Dagens system oppleves fragmentert og unødvendig komplisert å navigere i, særlig for små og mellomstore arrangører, og vi støtter denne anbefalingen.

Sjangermangfold

Utvalget peker videre på behovet for en mer differensiert virkemiddelpolitikk som fanger opp ulike sjangre og uttrykksformer (kap. 13). Vi støtter utvalgets vurdering om at dagens virkemiddelapparat har skjevheter, og mener sjangermangfold i større grad må legges til grunn for fordeling av offentlige tilskuddsordninger på arrangørfeltet. Dette er avgjørende for et representativt og levende musikkliv, og for å sikre publikums tilgang til et bredt spekter av uttrykk over hele landet.

Arbeidsliv og kompetanse

Utredningen tar for seg problemstillinger knyttet til arbeidsvilkår i musikknæringen (del III). Vi støtter prinsippet om faste ansettelser og nødvendigheten av å sikre anstendige arbeidsforhold i hele musikkfeltet. På samme tid mener vi at det må tas høyde for feltets særegne sesongmessige variasjoner, noe som gjør adgangen til kortvarig innleie fra bemanningsforetak nødvendig i enkelte situasjoner. Vi er derfor glade for det midlertidige unntaket fra forbudet som er innvilget til kortvarige og enkeltstående arrangementer. Vi mener dette er en sentral problemstilling for musikknæringen, og skulle gjerne sett at utvalget gjorde seg noen egne vurderinger om temaet.

Infrastruktur, lokaler og tilgjengelighet

Vi er positive til utvalgets anbefaling om å utvikle kommunale planer for kulturarenaer og å prioritere oppgradering og flerbruk av eksisterende bygg fremfor nybygg (kap. 13).

Datagrunnlag og kunnskapsbehov

Utvalget peker på at det finnes store kunnskapshull i datagrunnlaget på kulturfeltet (del II). Vi støtter særlig de etterlyste systematiske oversiktene over a) mangfold og representasjon, b) barrierer og deltakelse og c) sektorens samfunnsverdi.

Mangfold og likestilling

Utvalget mener det bør vurderes å innføre krav om mangfoldskompetanse der beslutninger tas (kap. 13). Vi tror dette vil kunne ha betydning for tilgjengeliggjøringen av kunst- og kulturopplevelser, og for å øke mangfoldet både på, bak og foran scenen, og støtter anbefalingen. Videre anbefaler også utvalget musikk institusjoner om å på egen hånd styrke arbeidet med publikumsutvikling og inkludering, og å styrke kjønnsbalansen og øke mangfoldskompetansen og -representasjonen i nøkkelroller (kap. 13). Vi støtter også disse anbefalingene.

Klima og bærekraft

Utvalget anbefaler å innføre klima- og miljøkrav i musikkrelaterte tilskuddsordninger og å etablere egne støtteordninger for bærekraftige løsninger (kap. 4). Vi støtter disse anbefalingene og at kulturfeltet må være i front i det grønne skiftet, men understreker også viktigheten av at kravene må utformes differensiert og forholdsmessig. Små arrangører må få støtte til omstilling, ikke møte nye og kostnadsbarrierer.

Frivillighet

Til tross for hvor vanlig det er med samarbeid mellom kulturfrivillighet og profesjonelt kulturliv har det tidligere vært skrevet lite om det, og vi vil derfor rette en takk til utvalget for et grundig arbeid på området. Utredningen løfter behovet for å styrke frivilligheten og samspillet mellom frivillig og profesjonelt musikkliv (kap. 13). Vi støtter utvalgets oppfatning av at dagens økonomiske virkemidler er fragmenterte og uoversiktlige, og at det er et behov for forenkling og samordning. Vi støtter særlig forslaget om flerårige grunntilskudd med gradvis opp- og nedtrapping, og understreker videre viktigheten av at frivillig aktivitet, som for eksempel festivalfrivillighet, anerkjennes på lik linje med medlemskap i organisasjoner.

På vegne av Norske kulturarrangører
Siri Haugan Holden
Daglig leder